

aan de vaste TK-commissie voor J&V
van S.M. Milani
datum 2 mei 2023
onderwerp gespreksnotitie t.b.v. rondetafelgesprek Wetsvoorstel seksuele misdrijven 10/05/23

Notitie

Met dit Wetsvoorstel wordt recht gedaan aan internationale verdragsverplichtingen en aan de veranderende maatschappelijke opvattingen over de strafwaardigheid van ongewenst seksueel gedrag. Het is een logische juridische reactie op de Me Too-beweging en het maatschappelijk denken over seksuele integriteit en verantwoordelijkheden. Wij onderschrijven dan ook het belang van een update van de wet. Keuzes, zoals die in het Wetsvoorstel worden gemaakt, voor een wezenlijk andere vormgeving van de ondergrens van strafbaar handelen, zijn aan de wetgever. Bij de waardering daarvan past de rechter de nodige terughoudendheid. Het is wel belangrijk om te beseffen dat het strafrecht geen oplossing is voor al het ongewenste seksuele gedrag. In het wetsvoorstel wordt de ondergrens van strafbaar handelen aanzienlijk verlaagd en dus meer seksueel gedrag strafbaar gesteld. Voor een veroordeling blijft tegelijkertijd wettig en overtuigend bewijs vereist. En juist in zedenzaken ligt het bewijs vaak ingewikkeld, omdat het vaak gaat om het woord van de één tegen het woord van de ander. Dat maakt het voor de rechter lastig te beoordelen wie de waarheid spreekt. Voor een veroordeling is het nodig dat aan de wettelijke bewijsminimumvereisten is voldaan: alleen een aangifte is niet genoeg. Verruimde delictomschrijvingen maken dat niet anders. Zeker bij de nieuwe delicten seksuele intimidatie, schuldaanranding en schuldverkrachting zal het bewijs, net als in huidige zedenzaken, soms moeilijk te leveren zijn. Het is belangrijk om te voorkomen dat er valse hoop wordt gewekt bij slachtoffers en te hoge verwachtingen bij de samenleving als geheel.

De Rechtspraak heeft zich regelmatig sterk uitgesproken dat de bepaling van artikel 22b Sr (het zogeheten taakstrafverbod) als knellend wordt ervaren. De rechter moet zoveel mogelijk maatwerk kunnen leveren, op basis van de specifieke omstandigheden die zich in een zaak voordoen. Dat speelt ook bij de feiten uit de nieuw voorgestelde titel 'seksuele misdrijven'. Bij delicten als opzetaanranding, opzetverkrachting en kinderporno is, hoe heftig de termen ook zijn, een grote variëteit aan casuïstiek denkbaar. In heel veel gevallen zal een gevangenisstraf nodig en passend zijn, maar niet in alle gevallen. Het taakstrafverbod belemmert rechters in hun mogelijkheden de menselijke maat te kunnen toepassen. Zo zal een rechter een gevangenisstraf moeten opleggen voor het nieuwe delict opzetaanranding, als hij oordeelt dat sprake is van 'een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer'. Er zijn zaken denkbaar waarbij daar juridisch gezien sprake van is, maar een gevangenisstraf toch niet op zijn plaats is. Ook bij veroordeling voor kinderporno zal bij een meerderjarige verdachte een gevangenisstraf moeten volgen. Strikt genomen geldt dat ook voor de 19-jarige verdachte die een naaktfoto ontving van zijn 17-jarige vriendinnetje. Ik wil u oproepen bij het behandelen van dit wetsvoorstel niet alleen te denken aan de meest schrijnende gevallen, maar ook aan de lichtere zaken. De experimenterende jongeren, de verdachte met een laag IQ of een laag EQ, de verdachte die in dronken overmoed en onervarenheid een inschattingsfout maakte. We moeten seksueel geweld voorkomen, maar we moeten ook waken voor onnodig harde veroordelingen.

pagina 2 van 2

Advies Raad voor de Rechtspraak, 2 juni 2020: [2021-25-advies-wet-seksuele-misdrijven.pdf \(rechtspraak.nl\)](#)

Advies Raad voor de Rechtspraak over de Nota van Wijziging (strafbaarstelling kindersekspoppen): [2022-51-advies-nota-van-wijziging-van-het-wetsvoorstel-seksuele-misdrijven.pdf \(rechtspraak.nl\)](#)

Rechtspraak-podcast De Staat van het Strafrecht over het Wetsvoorstel: aflevering 5, [De Staat van het strafrecht: Aflevering 5: Seks, straf en vele tinten grijs \(fireside.fm\)](#)